

Telegraful

Organ național-biser

 2 ex. (Of.)
 Asociațiunea pentru literatura română și
 cultura poporului român

Str. Șaguna 8

Sibiu

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei
 luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900
 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
 Ziarul apare Marți și Vineri

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român
 strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori ne-
 francate se refuză
 Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se pu-
 blică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Te-
 legraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Religia în școală și viață

În religie trăesc foarte
 multe a căror acțiune trans-
 figurează și fecundează viața
 omenească. Căci, fiind o conden-
 sare a virtuților mântuitoare, ea
 zidește viața pe temelia iubirii,
 credinței și nădejdei. Ea trans-
 formă concepția obscurantistă
 despre lume și viața într-o con-
 cepție superioară luminată. Face
 din viața umilă, în fața inexpli-
 cabilului, o viață rodnică și eroică,
 ce înaintea biruitor, sub falfăi-
 rile de lumină ale adevărului,
 spre slăvile imiresmate ale feri-
 cirii veșnice. Aduce în suflet
 mângăerile păcii, bucuriile lumi-
 nii și dulceața frumosului.

Dar, pe lângă acest senti-
 mentalism, ea este și o soră bună
 și sinceră a științei, și nu o în-
 dârjită vrăjmașă... cum cred unii.
 Religia se acordează armonios
 cu știința. Știința, prin experi-
 ment și rațiune, pătrunde în con-
 formațiunea lumii fizice; ear re-
 ligiunea, prin revelațiune, ne
 vorbește despre viața acestei
 lumi. Aceste două realități sânt
 organic legate, trăesc una prin
 alta. *«Adevărata știință, și ade-
 vărata religie, sânt surori gemene.
 Știința progresează atâta timp*

*cât este religioasă, și religia în-
 florește în proporție cu temeinicia
 și adâncimea bazei științifice».*
 (Huxley).

Dacă acesta este înaltul
 înțeles al religiunii și al științei,
 ne întrebăm de ce azi religia ar
 constitui, pentru unii îndrumători
 ai culturii românești, obstacol în
 ceea ce privește realizarea unor
 stări faprice, mai fericitoare, pentru
 progresul social?

În Art. 137, din regulamentul
 învățământului secundar, religia,
 ca obiect de studiu, este cotată
 la dexterități. Nu este aceasta
 o stare lamentabilă, ce interver-
 tește menirea școlii, scopul e-
 ducăției? Doar aici, în școală, se
 cresc, se modelează, și desăvâr-
 șesc sufletele fiilor de mână ai
 neamului nostru, viitorii îndru-
 mători ai vieții noastre politice
 și culturale.

Religia, atât pentru noi, cât
 și pentru alte neamuri, este vi-
 guros factor cultural și educativ.
 Pălăviriile ei incandescente, ce
 mocnesc pe vatra sufletului ome-
 nesc și fecunditatea temeiurilor
 ei, au creat și inspirat pe marii
 eroi ai omenirii cari i-au canalizat
 energiile spirituale spre tot ce e
 frumos, ideal, adevăr—încrustând,
 pe răbojul istoriei epoci de glo-

rie neperitoare. «Istoria omenirii
 este în fond istoria oamenilor
 mari. Omul mare (eroul) croiește
 drumurile, pe care să pășească
 multă vreme omenirea», (Carlyle).
 Prin urmare, «scopul educației
 nu este de a face mașini, ci
 oameni-personalități», (P. Janet).

Tot ce s'a desăvârșit până
 azi, din punct de vedere al pro-
 gresului social, nu este altceva
 decât o întrupare de gânduri, de
 visări și idealuri, ale oamenilor
 mari. Viața lor a fost o lentilă
 ce a captat iluminările adevărului
 și farmecul înălțimilor divinului.
 Au armorizat, într-o concepție
 superioară, finitul cu infinitul,
 vremelnicia cu veșnicia, umanul
 cu divinul, moartea cu viața...
 Dar acești eroi au fost rodul
 culturii științifice filtrate prin a-
 lambicul religiunii. Una li-a dat cu-
 noștințe vaste, cealaltă le-a triat,
 sistematizat, însuflându-le viață,
 spre a le putea actualiza în viața
 omenirii, devenind forțe nouă de
 creație și neostoite îndemnuri de
 realizare a înveșnicitului ideal al
 desăvârșirii. Idealul sub zarea
 căruia trebuie să trăim și să ne
 desăvârșim, unul este, creatorul
 nostru, Dumnezeu. Dar, la cu-
 noșterea Lui nu poți ajunge
 decât pe-o singură cale. Calea
 religiei. Ea este puntea de lu-

mină ce leagă lumea de Dum-
 nezeu. Pe ea poate omul urca
 cu aripele credinței spre Creator,
 ca pilduind, iubirea, dreptatea și
 bunătatea Lui nemărginită să
 renască într-o veșnică energie,
 capabilă să efectueze muncă pro-
 digioasă, pentru prosperarea sta-
 tului și fericirea neamului. Platon
 spunea că religia este fundamen-
 tul statului; eremitul cugetării
 moderne, B. Shaw, zice că o
 civilizație adevărată are nevoie
 de religie, căci ea este însăși
 condiția de viață a ei.

Oamenii din zilele noastre
 vor să ne dovedească contrarul,
 tratând cu indiferență învățămân-
 tul religios. Acest lucru nu poate
 fi decât o manieră aberată, ce va
 capitula prin deces.

Dorim personalități, carac-
 tere, energii de muncă, puteri
 care să renoveze și să conducă
 viața românismului către înălți-
 mile menirii ei... Atunci, în-
 creștinăm școala. Numai în felul
 acesta se vor putea crea eroii
 cari vor permanentiza virtutea
 în viața noastră socială. Ear
 virtutea este fructul dulce al re-
 ligiei.

Pr. C. Zoican.

FOIȘOARA

Meditații

Duhul Domnului peste Mine,
 peste care M'a uns bine a vesti
 săracilor! M'a trimis a tămădui
 pe cei zdrobiți la inimă, a pro-
 povedi robilor iertare și orbilor
 vedere, a slobozi pe cei strâmto-
 rați întru ușurare, Luca 4. 18.

Săracii

Citind acest text, ne cugetăm
 numai decât la cei lipsiți de averi, —
 în acest înțeles ar trebui să credem,
 că vestea cerească sună numai săra-
 cilor pământului.

Nu-i tocmai așa. Deși societatea
 bogată în credință s'a ales dintre cei
 săraci, aceasta nu înseamnă că Dum-
 nezeu n'ar da tuturor deopotrivă cre-
 dința, ci că *săracii* o primesc în deo-
 sebi. Avuția, în multe cazuri, este
 piedecă mântuirii. Isus zice: Mai lesne
 este trece cămila prin urechea acului,

decât bogatul a intra întru împărăția
 lui Dumnezeu, (Marcu 10, 35).

Sărăcia însă, despre care e vorbă
 aci, nu-i materială, ci sufletească, de
 care noi, oamenii, cu toții suferim.
 Trimiterea lui Isus țintește mântuirea
 sufletelor, împărăția Lui e împărăția
 eternă a sufletului nemuritor, este fi-
 resc deci, ca și cuvintele, învățăturile
 Lui să se adreseze sufletului.

Odinioară sufletul omenesc a
 viat în strânsă legătură cu Creatorul
 său. Pentru neascultare, pentru păcat,
 încetează această legătură intimă,
 omul se îndepărtează de Dumnezeu,
 ca fiul rătăcit de la casa părintească,
 — aude despre Dănsul, dar nu-L cu-
 noaște. Această stare înseamnă sără-
 cie, mizerie, pe lângă care dispăre
 sărăcia materială. Deși nu lipsesc din
 învățăturile lui Isus tendințele îndrep-
 tate spre îmbunătățirea problemelor
 sociale ale vieții, totuși scopul suprem
 li este încetarea mizeriei sufletești și
 recăstigarea avuției mari pierdute...

Bunul cititor crede poate, că
 prima condiție a fericirii e bogăția și
 privește poate dornic casa, pământul:
 bunurile altuia, ear sărăcia o consi-
 deră de nefericire; — dar aparența
 înșală. Bogăția înseamnă fericire,
 dacă nu ea este stăpână. Sânt destui
 bogați foarte nefericiți, suferinzi, scâr-
 biți de viață, oameni cari și-ar da
 bucuros avuția pentru clipe de feri-
 cire, — dacă s'ar putea cumpăra;
 dar sânt și fericiti săraci, cari nu și-ar
 vinde fericirea sufletului lor pentru
 bunurile acestei lumi. Credința vie în
 Dumnezeu, speranța într'un viitor
 mai bun și fructele inimii nobile for-
 mează bogățiile adevărate ale vieții
 omenești: acestea nu se vând; ele
 sânt în Isus Hristos și Dumnezeu ni
 le dăruiește. Primește-le în orice clipă
 a vieții și te închină înaintea Părin-
 telui ceresc, și primește în inima ta
 pe Fiul Său Sfânt, pe vestitorul bu-
 curiei trimis la tine cu eterne comori
 cerești.

Robii

Am crede, că ceice se plimbă
 pe străzi sau călătoresc pe drumuri
 sânt cu toții oameni liberi, — pe robii
 numai îndărătul ferestelor cu gratii
 ale temniței ni-i putem imagina. Cât
 de mult ne înșelăm!

Cine comite păcat, este robul
 păcatului, — zice Sfânta Scriptură.
 De multeori lăncezește suflet rob în
 corp liber. Sufletul este omul, cor-
 pul e numai îmbrăcămintea lui slabă
 ca pânjeniișul.

Corpul e luat din pulbere și se
 schimbă peste puțin în cenușă.

Deci dacă vă va slobozi pe voi
 Fiul, cu adevărat slobozi veți fi, (Ioan
 8, 36). Aceasta o srată în nenumărate
 cazuri și istoria. Privește în adâncul
 temniței pe cântătorul Petru, în ploaia
 de pietri pe rugătorul Ștefan, robi au
 fost oare aceștia? Martirii persecutați
 pentru credință au fost tot robi?

Nu! În corpul lor frânt, răstig-

Iertarea

Este o poruncă evanghelică, des uitată și rar aplicată, — deși ar trebui să se întâmple tocmai invers.

Înțelepciunea vieții și istoria lumii ne învață, că între neamuri și oameni numai atunci va fi pace adevărată, când legea iertării va fi coborâtă în viață, trăită și înfăptuită fără rezervă.

Conflictele internaționale, ca și cele personale, vor fi fără de sfârșit și nici când nu vor fi aplanate definitiv, dacă nu li se va aplica, sincer și integral, corectivul iertării.

Câtă diplomatie, câtă bătaie de cap, — alergare, agitație și secătuire de nervi și de vieți, se cere pentru a pune capăt unui diferend dintre două sau mai multe popoare? Să luăm cazul unui război: nu-l mai avantajos a rosti dela început cu resemnare cuvântul iertare și pace, în loc de a aprinde vrajba și a pune foc la hotare?

Dar, între doi indivizi, nu-l mai favorabil din toate punctele de vedere ca în loc de a-și pierde vremea, banii și suflul cu pără pela judecătoria, — de cele mai multe ori pentru lucruri de nimic, — să-și întâlnească dela început mâna de pace iertându-se?

Noi, oamenii, sântem de plâns în multe privințe. În fiecare zi ne rugăm de mai multe ori Părintelui Ceresc să ne ierte «greșalele» precum iertăm și noi greșelile noastre, și nu avem nici o strângere de inimă că uităm de noi și ne osândim. Cerem ca în proporția în care iertăm greșalele aproapelui, și Tatăl nostru cel din ceruri să ne ierte păcatele noastre. Dar ne ținem oare de ce spunem?

Bine ar fi să putem da «răspuns bun» la această cerere condiționată, fără ca să ne mustre conștiința.... Deoarece, vai! «de nu veți ierta

oamenilor păcatele lor, nici Tatăl vostru cel din ceruri nu va ierta vouă păcatele voastre.»

Cine a fost mai curat și mai nevinovat ca Isus, și cine n-a lăsat mai frumos exemplu de iertare decât El? Vândut și batjocorit, scuipat și răstignit, din înălțimea Golgotei și a Crucii a proclamat, plinditor pentru toți oamenii din toate timpurile și locurile, — legea iertării și a nem-potrivirii la rău, prin cuvintele: «Doamne, iartă-le lor că nu știu ce fac!» Dacă El a iertat, și noi simțim obligația de a ne conforma cuvântului și faptelor dumnezeiești. Cu atât mai mult că noi sântem și păcătoși... ear El a fost fără de păcat.

Să iertăm deci, fiindcă iertarea e fecundă. Înaltă și mântuitoare virtute. Mai ales astăzi când se înmulțesc oamenii, cari nu mai cred în puterea iertării.

Nu ne putem numi creștini, dacă nu ne iertăm. Mântuitorul Hristos ne cere sacrificiul de raționament păgân și primitiv, care răsbună ochi pentru ochi și dinte pentru dinte. Creștinul adevărat se inspiră din blânda evanghelie a iertării.

Care e limita iertării? De câte ori să iertăm celui ce ne greșește? «De șaptezeci de ori câte șapte», pe fiecare an în parte, ceea ce face de patrusute nouazeci de ori, adecă — totdeauna. Pr. Il. V. Felea.

Intervențiile...

Un părinte de familie cere să publicăm următoarele:

Deodată cu răceala toamnei copilașii noștri aleargă la școlile secundare și universitare, ca să-și mai sporească cunoștințele unui an de școală. Mulți părinți, în urma greutăților vremii, ne cugetăm la posibilitățile ce le avem de a-i da la gazde bune sau în internate și mulți sperăm să primească și burse. Incep însă in-

tervențiile în cauza distribuirii acestor ajutoare, și puține sânt școlile care împart aceste încurajări după dreptate.

Unde sânt timpurile când ajutoarele, puține pe atunci, se dădeau după matură chibzuială? Cunoșc oameni cu trei copii, toți cu burse asigurate din timp, deși părinții au situație bună materială și salar potrivit. Cunoșc oameni cari au copii merituosi și sânt săraci în avere materială, însă neplăcându-le să se îmbulzească rămân fără sprijin.

Acum e timpul intervențiilor, când mulți fericiți ai vremii își tocesc tălpile pentru a sustrage ajutoarele dela cei mai lipsiți copii. Ar fi bine și cu dreptate ca profesorii să fie lăsați să aleagă fără intervenții, și să se introducă norma ca numele bursierilor, cu media și situația în baza cărora s'au învrednicit de bursă, să se publice la început de an în ziar.

În felul acesta s'ar corecta fasiunile despre avere, care în cele mai multe cazuri sânt tendențioase, ar înceta bănuiala nedreaptă asupra profesorilor cari cunosc lipsa elevului și situația lui, ear publicul ar lua cunoștință despre prilejuirea dreptății.

Cele mai îngrozitoare temnițe din lume

Citesc într'un ziar german următoarele:

În Helsingfors au sosit doi medici refugiați din o temniță rusească, plasată într'o fostă mănăstire. Acești oameni au zugrăvit împrejurările înfiorătoare din acele închisori. Ei povestesc despre torturări și mutilări pe cari mintea omului de azi nu le poate crede posibile. Interniții sânt duși din timp în timp în «camara suferințelor» de unde întorși nu mai seamănă a oameni, ci mai mult cu o grămadă de carne sângerând. Toate maladiile băntue între acești nenorociți uitați de soarte. În fiecare an sânt omorâți peste o mie de închiși numai în temnița din Solovetsc, afară de cei torturați până la moarte. În această închisoare se află aproape 300.000 de internți, din cari 75% sânt deținuți politici. În timpul din

urmă crește numărul țăranilor închiși. Colectivizarea a nimicit o mulțime de gospodării, și țăranii împreună cu soțiile lor au pornit un adevărat război împotriva agenților bolșevici. În lupta lor desperată pentru apărarea avutului agonisit cu sudoarea feței proprii, mulți agenți au fost uciși de către țăranii și țăranice, cari din această cauză au ajuns în îngrozitoarea temniță. Dr. N. T.

Anunț

Internatul liceului «Gh. Lazăr» Sibiu se apropie de terminat, pentru a putea fi cedat destinației sale cu începutul anului școlar 1930/1931. Situat în mijlocul unei grădini mari și frumoase, la o distanță de câteva minute dela liceu, construit pentru adăpostirea a 300 interni și înzestrat cu cel mai modern confort. Internatul liceului «Gh. Lazăr» este așteptat cu nerăbdare de către publicul românesc al județului Sibiu, ca să adăpostească în cele mai perfecte condițiuni igienice și pedagogice tineretul care frecventează liceul nostru. Elevii interni vor avea îngrijire părintească, vor fi supravegheați, controlați și ajutați în pregătirea lecțiilor de cei 4 pedagogi-profesori ai liceului. Pe lângă o minimă taxă de întreținere, conducerea internatului va purta grijă de sănătatea trupească și sufletească a tineretului încredințat ei.

Sibiul cu numele lui bun de loc climateric credem, că va atrage tineret școlar și din depărtări, mai ales că costul întreținerii va fi modest, iar supravegherea elevilor nu va lăsa nimic de dorit.

Aducând aceasta la cunoștință atragem de pe acum atenția părinților, cari doresc să și plaseze copiii în acest internat.

Ținem să accentuăm că taxele ce vor plăti elevii liceului nostru, au rămas cele din trecut.

Informațiuni detaliate se pot primi la direcțiunea liceului «Gh. Lazăr» din Sibiu.

Sibiu, 25 August 1930.

Direcțiunea.

nit, bătut cu pietri, ars pe rug, dat pradă fiarelor, a viat liber sufletul, omul etern. Dar a fost rob acela, care a pronunțat sentință condamnatore, rob al pornirii rele, al cruzimii, al îngâmării, rob al diavolului!

Iubite cititor, caută și citește versurile 14—27 din capitolul 15 al Evangheliei lui Ioan.

Orbii

Mare plagă e orbirea corpului. Bărbatul musculos și puternic se schimbă în neputincios, care nu-i în stare să mai facă un pas, îndată ce-și pierde lumina ochilor. Părintele familiei, câștigător de pâine, devine cerșetor, lipsit de lumina soarelui și de plăcerea miilor de frumuseți ale naturii. Copilaș conduce pe Samson, care numai adineaori sfâșiasse leul în bucăți.

Cugeti oare iubite cititor, că este mai mică nenorocire orbirea sufletească? O, nu.

Ce-i frumos, ce-i delicios în viața ta de aici, dacă ochii tăi sufletești nu observă lucruri mărețe și divine în zilele posomorâte ale vieții? Ce bucurie poți avea, dacă nu-L vezi pe El însuși, pe Isus, care nu-i aici în trup, dar aici e spiritul, învățătura Lui, și aici mai este împărăția Sa glorioasă

edificată în lumea sufletelor credincioase. Aci sânt bucuriile cerești, care au făcut fericiți pe atâția. Văzul sufletului l-a stricat păcatul, care ascunde lucrurile cele mai prețioase. Îndepărtând văzul întunecat și aplicând în locul lui balsamul vieții (descrie în versurile 5—11 din capitolul 1 al Epistolei a doua a lui Petru) fără de care omul este orb și nu vede nimic, se vindecă ochii sufletești.

Necredință înseamnă orbirea sufletească, pentru că dacă sufletul nu cunoaște pe Dumnezeu, ce ar putea să creadă oare în Dânsul și în vorbirea Lui? Credința este acel ochi, care descopere lucrurile și ni le face cunoscute. Ear dătătorul acestei credințe, marele medic al ochilor, e Isus, care, — dacă îl rogi să-ți vindecă ochii, — te vindecă și-ți deschide perspectiva împărăției lui Dumnezeu necunoscute până acum.

Te rog, caută în sfânta Scriptură și citește capitolul 9 al Epistolei sfântului Pavel către Evrei.

Cei stricați

Pentru îndreptarea individului și societății au luptat distinși bărbați ai tuturor timpurilor, și de comun au luptat cu mijloace necorespunzătoare.

Știința luptă pentru bine împotriva răului; dar, pentru că înăltură în multe cazuri credință, religie, își dă peatră în loc de pâine. Arma e menită să apere pe cel bun și să atingă pe cel rău; dar când e răsbunătoare și nu umană, — prea puțin îndreptează pe făcătorii de rele.

Pe cel rău numai cel bun poate să-l aducă la drumul drept, ear pe șovăitor numai puterea desăvârșită poate să-l conducă. Ne închinăm înaintea științei, pentru că este darul lui Dumnezeu; totuși o considerăm nepuntincioasă în marea operă de înbunătățire a caracterului. Ceea ce n'a putut să facă știința, mintea și arma, aceea a realizat-o Maestrul Nazarinean. În mâinile Sale sigure s'au schimbat cei rățaciți în odraslele unei vieți glorioase...

Maria Magdalena, vameșii, ceata exilată a leproșilor, ies în relief din atelierul Său transformător de suflete. Dacă omul realizează undeva rezultate, acelea numai cu El și prin El poate să le atingă. Mama șoptește numele lui Isus în urechea copilașului, pe care vrea să-l ferească de stricăciune, în ocrotirea Lui încredințează pe fiul său ostaș. În amvoane și catedre Evanghelia Lui lucrează în milioane

de variații, ca forță cu mijloace de inocență care au îndreptat și pe omul sălbatec, făcându-l persoană morală.

Citește versurile 12—14 din capitolul al Evangheliei lui Matei.

Cei zdrobiți la inimă

Mare mulțime a sufletelor cutremurate nu găsesc pe Domnul și nu-și câștigă vindecarea, pentru că nu cunosc modul simplu și unic al înălțării, care-i zdrobirea inimii: «Nu urește Dumnezeu inima călăit». (Psalm 3, 19). Pe cât este căința cale sigură a vindecării, pe atât de sigură piedecă e, dacă nu ființează. Aci-i explicația împrejurării că viează mulți oameni fără de Dumnezeu, fără credință și speranță: omul îngâmfat nu se pocăiește.

Treptele scării conducătoare în înălțime se încep de jos; cine nu pășește pe întâia, nu va atinge pe a doua. Se închină omul pentru bunuri trecătoare, pentru avuție, reputație, — și cu anevoie se decide a se închina lui Dumnezeu!

Te întreb, iubite cititor, cine ești tu? A cui este inima ta? Bucuriile trecătoare ale lumii te covârșesc? — Primește pe Isus, lasă totul și toate pentru Dânsul și o să vezi că alta va

Nr. 7413/930 Ep.

Circulară

cătră toate Oficiile protopresbiterale și parohiale din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia și Sibiu

Se aduce la cunoștință, că On. Minister al Sănătății și ocrotirilor sociale cu ordinul Nr. 43689/930 a suspendat până la altă dispoziție acordarea de noi autorizațiuni de colecte cu condici — pantahuze, lăsând în vigoare autorizațiunile în curs.

Consiliul arhiepiscopesc.

INFORMAȚIUNI

Congres. Federația Uniunii femeilor române, care numără 101 de societăți încorporate, își ține Congresul în 8, 9 și 10 Septembrie a. c., la *Abrud*, fiind invitată de Reuniunea femeilor române de acolo la jubileul său de 50 ani dela întemeiere. La această serbare vor lua parte și M. S. Regina Maria și A. S. R. Principesa Ileana. La congres se vor discuta probleme sociale de mare însemnătate.

Sfat de bătrâni. alcătuit din 12 persoane fruntașe, s'a înființat de curând în parohia bănețeană Poiana, la îndemnul preotului local. Scopul sfatului bătrânesc este: aplanarea pașnică a neînțelegerilor ce se ivesc între parohieni. Asociația din Poiană dă, până acum, bune rezultate.

Școlare. Cursurile tuturor școalelor primare încep cu ziua de Luni 15 Septembrie. — La gimnaziul cu internat din Hațeg se mai primesc elevi, fără examen de admitere, până la 12 Septembrie. Întreținerea în internat este de zece mii lei anual.

Pentru ceice călătoresc la București. Prefectura județului Sibiu aduce la cunoștință ordinul ministerului de interne, prin care se pun în vedere următoarele: Persoanele, care călătoresc și vin în București, nu vor

fi primite în hoteluri, dacă nu vor avea asupra lor *buletinul de înscriere* la biroul populației, eliberat de autoritatea unde își au domiciliul.

A murit Demetriade. După lungă suferință, marele artist dela teatrul național din capitală, Aristide Demetriade, a încetat din viață în 1 Sept. a. c., în vârstă de 59 ani. Figura lui va trăi mult timp și în amintirea ardelenilor, cari au avut prilej să-l admire în *Vlaicu Vodă*, în *Hamlet* și în alte piese de seamă. Om de rară bunătate de inimă, a rămas mereu credincios teatrului său, unde cu greu va putea fi înlocuit. Vestea morții lui Demetriade stârnește adâncă durere în toate cercurile românești.

Imitații ce se vor pedepsi. Case de comerț au luat obiceiul să pună în circulație reclame ce imită biletele Băncii naționale a României, — procedeu care dă naștere la abuzuri în dauna neștiutorilor. Comercianții sânt invitați să se abțină dela asemenea reclame, pentru a nu fi deferiți justiției.

Sfârșit. S'au luat măsuri în Italia, ca ghicitoarele în cărți să nu mai fie tolerate nici într'un oraș al țării. Pe când la noi?

Toate cărțile sfinte creștinești, în Rusia de astăzi, se confiscă în urma ordinului dat de guvernul sovietic. Ceice nu se supun ordinului, sânt arestați și prizoniți ca dușmani ai stăpânirii.

Campanie antireligioasă se întreprinde, în mijlocul maselor jidovești din Ucraina, în zilele de 15 Septembrie până la 15 Octombrie, cu scopul de a silii tineretul jidovesc să boicoteze sărbătorile de toamnă ce se apropie. Manifeste publicate cer ca muncitorii jidovi să lucreze și în zile de sărbători la fabrici și ateliere și să nu meargă la sinagogi.

Intors din «raiul» bolșevic, un socialist englez, Josef Tode, a spus ziarelor din Varșovia următoarele: *Viața în Rusia sovietică e de nesuferit. Țara e zguduită din temelii. Viața culturală și economică a amorțit atât de mult, încât se poate zice că nu există. Lumea nu-și poate închipui ce foamete și mizerie tronează acolo. Trecând frontiera sovietică, avui impresia că scăpasem din iad.*

Compania Dramatică «Teatrul Românesc» de propagandă, direcțiunea Constanța Hodoș, Sâmbătă în 20 Sept. 1930, ora 830 seara, în sala teatrului orășenesc din Sibiu, va reprezenta: *Nunta de Argint*, comedie în două acte, și *Mântuirea*, dramă într'un act, ambele de Constanța Hodoș, — cu d-nele: Aura Mihailescu, Natalia Georgescu, Cora Tisescu, d-nii St. Carabin, Gh. Florescu, T. Degeanu etc. — În curând urmează: *Judecătorul*, *Șarpele*, *Adevărul Aur* etc. Aceste reprezentări se dau în scopul creării unui fond al «Teatrului Românesc» de propagandă culturală cu menirea, de-a populariza piesele bune românești. Prețul locurilor: Rezervat lei 100. Stal I lei 60. Stal II lei 40. Loc de stat lei 20. Bilete: la Librăria Foaiă Poporului. — Itinerarul trupei este următorul: Sept. 9 Abrud, 11 Brad, 13 Câmpeni, 15 Alba-Iulia, 17 Sebeș, 20 Sibiu, 21 Petroșani, 23 Hațeg, 27 Deva, 28 Hunedoara. — În Brașov și comunele din împrejurime trupa a obținut cu aceleași piese succese strălucite.

ȘTIRI LOCALE

Dela Chestura poliției municipiului Sibiu. În caz de incendiu, la semnalul dat de pompieri, toate vehiculele aflătoare pe stradă vor opri la marginea străzii, lăsând mijlocul străzii absolut liber pentru cât mai ușoară comunicație pompierilor.

CĂRȚI ȘI REVISTE

Țara Bârsel, buna revistă dela Brașov, a apărut pentru Septembrie și Octombrie 1930 cu bogat și instructiv cuprins, proză și poezii, însemnări, amintiri interesante, răsfoind ziarele și revistele noastre (aceste din urmă cu nimerite observații la adresa gazetărilor lipsiți de cunoștințe gramaticale, cari scriu și astăzi imperturbabil «noștrii», «voștrii» — cu doi t, sau «a-ți fost» și chiar «a-ți venit»,

în loc de: ați fost, ați venit, — și alte greșeli prea dese în coloanele gazetelor din capitală și provincie). Revista *Țara Bârsel* apare, la două luni odată, în numere de șase coale, îngrijit tipărite, sub conducerea profesorului A. Banclu. Redacția și administrația: Brașov, B-dul Regele Ferdinand 14. Abonamentul 260 lei pe an.

Buletin sociologic

Falimentul sentimentalismului

Pierre Lagarde a întreprins în «Comoedia» o interesantă anchetă asupra falimentului sentimentalismului în epoca modernă. «Mai avem inimă? — se întreabă Lagarde. — Și la ce mai servesc bătăile ei?»

«Răsboiul — răspunde Marcel Prévost — a reînviat între bărbat și femei romantismul. Nu mai existau decât acestea două lucruri: dragostea și răsboiul. Restul nu mai conta... Tineretul de astăzi manifestă un fel de snobism intelectual: snobismul insensibilității. Dar fiecare generație își are snobismul ei. Generația mea a avut snobismul decadentismului. Eu am putut scăpa de influența lui, fiindcă snobismul unei generații nu trebuie neapărat să cuprindă toate individualitățile care o compun. Astăzi, de asemenea, există un mănunchiu de tineri care trăesc prin și pentru inimă...»

Maurice Magrè e mai puțin optimist. Nici literatura nici viața modernă nu-l mulțumesc. Pasiunea sportivă a întregului tineret de astăzi, înseamnă pentru el un semn tragic de decadență:

«Se glorifică energia, a spus Favere. Dar oare n'ar trebui să glorificăm și energia spirituală? și nu e comic, întristător de comic, să vedem importanța care se dă în vremea noastră sportului, acest vestigiu al barbariei?»

Nu e numai falimentul inimii ci al întregii literaturi!

Curând vom avea în locul jurnalelor literare, reviste sportive. Și simptomul acesta se va agrava din ce în ce mai mult.

Nu vedeți ce loc neînsemnat ocupă în societatea de azi savanții și filozofii?

Concepția iubirii e în decadență. Tinerii au înlocuit-o cu automobilul. Unul dintr'ânșii îmi spunea mai deunăzi:

— Din clipa în care voi avea un volan în mână, n're să mă mai intereseze nici o femeie!...

Nu e aceasta strigătul unei întregi generații?

Societatea actuală e gata mereu de răsboi, e hotărâtă să lupte cu orice sacrificii pentru cucerirea unui maxim de plăcere.

Materialismul, domină toate spiritele...

Trebue să ne păstrăm inima, spune redactorul revistei «Les Annales», și să nu ni-o obosim prea mult. Ea ne face unele servicii destul de importante pe care nu e drept, nici elegant să le disprețuim...

Coriolan Bărbat.

fi viața ta. Călește-te de păcate, ie regretă și părăsește-le, intră în camera ta secretă și invită, cu inimă zdrobită, pe Domnul, chemându-L odată, de două ori, de multe ori, până atunci, până ce va veni la tine cu bunurile Lui și cu grația Lui iertătoare.

la în mână sfânta Evanghelie, vestea de bucurie despre El, admonițiile adresate ție; și dacă o citești cu credință, ai să o cunoști, ai să cunoști pe Celce dă comoară săracilor, liberare robilor, vedere orbilor, îndreptare celor stricați, iertare celor zdrobiți la inimă, și fericire tuturor.

Pr. Cpt. Dr. T. Potcaș.

Congresul cultural al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român, ținut la Sibiu în 24, 25 și 26 April 1920. Un volum de 394 pagini, formând N-rele 1—6 (Ianuar — Iunie) din 1930, ale revistei Transilvania. Prețul 200 Lei. Volumul conține, pe larg, materialul discutat, studiile prezentate, discursurile rostite, propunerile și concluziile aduse, — toate acestea pentru a fi utilizate de ceice se interesează mai dinadins de mersul bătrânei Asociațiuni.

Zi frumoasă

*Zi frumoasă. Soare dulce.
Bucurie pretutindeni.
Mulțumire! Braț puternic
Robitoare-acuma tinde-mi!*

*Și îmi picură în suflet
Pace — cel mai mare bine, —
Ea mă'nlănțue de zarea
Înălțimilor senine.*

*Imprumută armonie
Gândurilor, germinate
Pe cărarea străjuită
De-amintiri nevinovate.*

*Și mă duc'n larg de crânguri
Cu plăcere'n fapt de sară,
Deslegându-mi, zimbătoare,
Taina florilor de vară.*

*Șopotul lor plin de farmec
Cu zefirul ce adie,
Peste gânduri cerne dulce
Un parfum de poezie.*

*Inima mea, rugătoare
Te împloară, pe vecie,
Zi frumoasă, cu iubire
Să ți fii tovarășie.*

VASILE STOICANEA.

La geam

*Stau la geam, privesc în largul
Satului bătut de ploi,
Doi copii desculți aleargă
Nebunatici prin noroi.*

*Pe la porți bătrâni cu umeri
Povârniți de mult amar
Povestesc, trăgând din pipă,
Despre vite și hotar.*

*Trec fetițe după apă
La fântână și-un fecior,
Șopotesc, se strâng de mână
Și glumesc, e vremea lor.*

*Rumegând sosesc plouate
Din pășune vitele,
Două berze'n vârf de casă-și
Fâlfâie aripele.*

*Seara umedă așterne
Peste toate haina ei,
În rotiri fermecătoare
Sboară veselii porumbei.*

*E atâta armonie,
În văzduh e numai dor,
Luna, palidă, răsare
Într'o rariște de nor.*

VASILE STOICANEA.

Nr. 690/930

(63) 2—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III-a Benești, protopresbiteratul Agnita, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul cu întregirea dela stat, conform celor fasonate în coala B.
2. 5 jug. pământ arător și fânaș ca sesiune parohială.

3. Case parohiale cu curte și grădină de pomi și legume. Până la eliberarea acestor case parohiale, locuite până mai sunt în viață de parohul pensionat și soția sa, parohia se va îngriji pentru noul preot de o locuință corespunzătoare.

4. Dela cca 115—120 familii câte 1 mierță (10 l.) grâu.

5. Stola obicinuită în întreg tractul.

6. Lemne de foc contra costul, cât doi proprietari din comună.

Concurenții își vor înainta cererile provăzute cu toate documentele necesare, în termenul deschis subsemnatului oficiu protopopesc și se vor prezenta în vr'o zi de Duminecă sau sârbătoare în parohie pentru a face cunoștință cu poporul și a cânta, predica și eventual celebra în biserică.

Agnita la 11 August 1930.

Oficiul protopopesc al Agnitei în înțelegere cu consiliul parohial din Benești.

Emil Păcală
protopop.

Nr. 688/930

(64) 2—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei de clasa II-a Coveș, protopresbiteratul Agnita, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul cu întregirea dela stat, conform celor fasonate în coala B.

2. Casă parohială în stare bună cu toate dependentele necesare.

3. Sesiune parohială în mărime de 21 jugăre pământ arător și fânaș de cl. I. și în imediata spropiere de comună.

4. Drepturi pentru 4 vite în pășunea societății de pășunat.

5. Stola uzitată în tract.

6. Intrucât statul va socoti la venitele parohiale și câte 1 ferdelă de porumb, parohia se angajază a da în natură de fiecare familie câte 1 ferdelă (20 l.) porumb.

Reflectanții îndreptățiți la acest post sânt poftiți ca să-și trimită cererile, provăzute cu toate documentele necesare, în termenul mai suindicat, subsemnatului oficiu protopresbiterat și pe lângă încunoștințarea acestuia, în vr'o Duminecă sau sârbătoare se vor prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu poporul și a cânta, predica și eventual a celebra în biserică.

Agnita la 8 August 1930.

Oficiul protopopesc ort. rom. din Agnita în înțelegere cu consiliul parohial.

Emil Păcală
protopop.

Citiți și răspândiți ziarul

Telegraful Român

Concurs

Se publică concurs cu termen de 30 zile, dela prima apariție în Tel. Român, pentru întregirea parohiilor de clasa a III-a Nucșoara cu filia Mălăești și Vâlcelele-bune din protopopiatul Hațeg.

1. În Nucșoara cu filia Mălăești venitele sânt următoarele:

a) Salar dela stat, conform pregătirii și anilor de serviciu a celui ales;

b) Sesiune parohială de 32 jug.;

c) Două măsuri de porumb nesfârmat și 1 zi de lucru, dela fiecare casă;

d) Stola obișnuită în tract;

e) Casă parohială corespunzătoare.

2. În Vâlcelele-bune venitele sânt:

a) Salar dela stat, conform pregătirii și anilor de serviciu a celui ales;

b) Sesiune parohială de 4 jug.;

c) Două măsuri porumb nesfârmat, dela circa 120 case și câte una zi de lucru;

d) Stola obișnuită în tract;

e) Casă parohială nu este.

Impozitul după sesia parohială îl plătește parohul ales.

Cei îndreptățiți își vor înainta cererile de concurs, provăzute cu documentele cerute de regulament, subsemnatului oficiu protopopesc și, cu prealabila încuviințare a înaintea stătorului tractului, se vor prezenta în parohia care li privește, spre a face cunoștință cu credincioșii.

Hațeg, la 14 Iulie 1930.

Oficiul protopopesc ortodox român al Hațegului în înțelegere cu consiliile parohiale respective.

Sebastian Rusan
adm. protop.

Nr. 184/1939

(61) 3—3

Concurs

Cu provocare la ord. P. V. Consiliu arhiepiscopesc Nr. 1566 din 12 Mai a. c. și pe baza legilor în vigoare se publică concurs pentru întregirea postului de protopop al tractului Mediaș.

Viitorul protopop va ocupa și postul de paroh în parohia Mediaș. Retribuțiunile împreunate cu acest post sânt:

Venitele după postul de paroh conform fasiunilor din coala B, venitele după postul de protopop cu întregirea dela stat.

10 stânjini lemne de foc în pădure, pentru cari se plătește făcutul. Din aceastia sânt 7 stânjini pentru locuință și 3 stânjini pentru încălzitul cancelăriei protop.

3 1/2 jug. sesie parohială pământ arător și locuința în casele tractuale.

Concurenții au să documenteze calificațiunea prescrisă în art. 64 din statutul bisericii noastre ort. și prin concluzul Nr. 111 al congresului național bis. din 1888.

Cererile de concurs cu documentele necesare se vor înainta P. V. Consiliu arh. în termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român», având a alătura și o tabelă de calificațiune, după cum prescrie § 12 din Regulament.

Mediaș, din ședința consiliului protopopesc al tractului Mediaș ținută la 5 Iunie 1930.

George Simplăcean
adm. protop.

Nicolae Mița
notar.

Nr. 689/930

(65) 2—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a Chirpăr, protopresbiteratul Agnita, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salarul dela stat ca întregire pe lângă cele fasonate în coala B.

2. Sesiunea parohială în mărime de 20 jug. și folosirea cimitirului bisericii.

3. Dela fiecare familie de român câte 1 ferdelă (20 l.) porumb sfârmit și câte 1 mierță (10 l.) dela neorustici. În total cam 90—95 ferdele.

4. Din pădurea comunală 6 stg. lemne de foc și încă de 2 ori atâtea grămezi (sorți) câte primește fiecare familie din comună. Tăiatul și adusul lor privește pe preot.

5. Casă parohială cu supraedificatele necesare.

6. Una zi de clacă cu feciorii și fetele din parohie.

7. Stola uzitată în tract.

Concurenții își vor înainta cererile, instruite conform normelor în vigoare, subsemnatului oficiu protopopesc, în termenul prescris și, cu prealabila încunoștințare a acestuia, se vor prezenta în parohie în vre-o Duminecă sau sârbătoare pentru a face cunoștință cu poporul, cântând, predicând și eventual celebrând în biserică.

Agnita, la 9 August 1930.

Oficiul protopopesc ortodox-român al Agnitei în înțelegere cu consiliul parohial din Chirpăr.

Emil Păcală
protopop.

Nr. 536/930

(67) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiilor vacante mai jos arătate, din protopopiatul Zarandului, se publică concurs cu termen de 30 zile, dela prima publicare în Telegraful Român.

1. Blăjeni-Grosuri parohie de cl. III-a

2. Blăjeni-Criș parohie de cl. II-a.

3. Bulzești de jos parohie de cl. III-a, cu filialele Străuș și Ticeu.

4. Grohot parohie de cl. III-a

5. Potingani „ de cl. III-a

6. Tomnatecul de jos parohie de cl. III-a

7. Tomnatecul de sus parohie de cl. III-a

Venitele împreunate cu aceste posturi sunt la toate 1) Salarul dela stat conform coalei B. și 2) Stolele obișnuite.

Case parohiale nu sânt în nici o parohie.

Cererile de concurs, se vor înainta oficiului protop. ort. rom. al tractului Zarand — cu sediul în Brad, fiind toate provăzute cu documentele necesare în termenul regulamentar, iar concurenții se vor prezenta în o Duminecă ori sârbătoare spre a fi cunoscuți de enoriași.

Brad la 1 August 1930.

Oficiul protopopesc ort. rom. în înțelegere cu consiliul parohial.

Ioan Indreiu
protopop

Anunțuri și publicații se primesc cu prețuri cumpătate, la administrația ziarului :

Telegraful Român

Nr. 381/1930.

(68) 2—3

Concurs

Se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia apariție în „Telegraful Român” pentru întregirea parohiei vacante Nădăștia superioară cu filia Hășdat, din protopopiatul Hunedoara.

Veniturile parohiale :

a). 3. jug. 1316 st. p., sesiune parohială,

b). 15 litri grâu și 15 litri porumb dela fiecare fum,

c). Stola obișnuită.

d). Salarul dela stat.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român Hunedoara, în termenul indicat, și candidații se vor prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică spre a fi cunoscuți de către enoriași.

Hunedoara, 25 Iulie 1930.

Oficiul protopopesc ortodox român Hunedoara în înțelegere cu consiliul parohial.

Vasile Oavă
protopop

Nr. 915/930

(69) 2—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III-a Cincșor din protopopiatul Făgăraș se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele sunt următoarele :

1. Eclejia sau sesiunea parohială 11 jug. cat.

2. Două jug. cad. de cl. I primit dela expropiere.

3. Lemne de foc dela comuna politică.

4. Un jug. pământ loc de pășunat în composesorat pentru 3 vite și loc de 2 vite dela com. politică.

5. Leafa dela stat.

6. Venitele stolare, conform hotărârii adunării protopopești din 1927.

Concurenții se vor conforma normelor din vigoare, se vor prezenta în parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Făgăraș la 25 Aug. 1930.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu consiliul parohial.

Nicolae Borzea,
protopop.

Nr. 358/1930

(70) 2—3

Concurs

Pentru anul școlar 1930/31 sânt a se conferi :

1. Din fondul protopopesc două burse de câte 2000 Lei pentru studenți dela școale secundare, comerciale, normale și Academia teologică.

2. Din fondul «Ioan și Florica Oncescu» două burse câte 2000 Lei pentru studenți de liceu.

Bursele se dau numai studenților de pe teritoriul protopopiatului Sebeș, și la cele de sub 2 au întâietate cei din parohia Răhău.

Cei în drept să-și înainteze cererile, provăzute cu cartea de botez, certificat școlar, și certificat despre starea materială a părinților, la acest oficiu protopopesc până la 30 Septembrie a. c.

Oficiile parohiale sânt rugate a atrage atențiunea tinerilor asupra acestui concurs.

Sebeș, la 25 August 1930.

Oficiul protopopesc:
Sergiu Medean
protopop.